

Adatvédelem Nyilvántartás

Alapfogalmak

adat: elemi ismeret, például információ, közlés, hír, értesülés.

ISO: Az adat **tények, fogalmak, eligazítások** olyan **formai megjelenése**, amely alkalmas az **emberi vagy az automatikus eszközök által történő értelmezésre, vagy feldolgozásra**.

Az adatoknak **önmagukban nincs jelentésük**. Az **adat** egyfajta **nyersanyag**, amelynek **feldolgozásával információ keletkezik**, és amelyből az emberi tapasztalatok és képességek révén **tudás lesz**. Az adatok az értelmezéstől, azok feldolgozásának módjától, alkalmazásuktól nyernek értelmet, és **válhatnak információvá, hasznos adatokká**.

*A *számítástechnikában adat* (angolul *data*) a számokkal leírható dolgok, amelyek számítástechnikai eszközökkel rögzíthetők, feldolgozhatóak, és megjeleníthetők. Az adat nagyon tág fogalom: gyakorlatilag bármilyen jel potenciálisan adatnak tekinthető.

információ: az **adatnak tulajdonított jelentés, a valóság** (vagy egy részének) **visszatükröződése, az új ismeretté értelmezett adat**. Az az adat, hír, amely számunkra releváns és ismerethiányt csökkent. Olyan adat vagy ismeret, amely viselkedésünket befolyásolni képes.

ismeret: a **valóságra** vagy annak valamely részére, témájára **vonatkozó tapasztalatok, általánosítások, fogalmak**. Valamilyen objektummal kapcsolatos tapasztalataink, általánosításaink és fogalmaink összessége.

tény: a tudományos kísérlettel, kutatással alátámasztott, és **a közösség által elfogadott adat**. A jogban ténynek az számít, amit igaznak fogadnak el.

Adatvédelem

Bevezetés

Az **adattvédelem** a **személyes adatok** kezelésére vonatkozó szabályok előírásával és a polgár **információs önrendelkezési jogának** hatékony gyakorlásához szükséges jogi eszközök biztosításával, az érintettek **magánszféráját hivatott védeni**.

Az adattvédelem párja, az **információszabadság**, vagyis a **közérdekű adatok** megismeréséhez és terjesztéséhez való jog, amely alapvető fontosságú egy **demokratikus társadalomban az állam átláthatósága** szempontjából.

Alaptörvény VI. cikk (2) Mindenkinnek joga van **személyes adatai védelméhez**, valamint a **közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez**.

2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról (Info tv.)

Nemzeti Adattvédelmi és Információszabadság Hatóság

- **autonóm államigazgatási szerv**
- gondoskodik a **polgárok alapjogi védelméről**
- a hatóságnál bejelentéssel **bárki vizsgálatot kezdeményezhet**
- **hatósági jogkörrel** is rendelkezik, az **adattvédelmi hatósági eljárás** keretében szankciókkal, akár 10 millió forintig terjedő bírsággal is sújthatja a jogsértő adatkezelőt

Alapfogalmak

adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt **az adatok kezelésének célját meghatározza**, az adatkezelésre vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja;

adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül **az adatokon végzett bármely művelet** vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérynymat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése;

adatfeldolgozás: az adatkezelési műveletekhez kapcsolódó **technikai feladatok elvégzése**, függetlenül a műveletek végrehajtásához alkalmazott módszertől és eszköztől, valamint az alkalmazás helyétől, feltéve hogy a technikai feladatot az adatokon végzik;

adatfeldolgozó: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely szerződés alapján - beleértve a jogszabály rendelkezése alapján kötött szerződést is - **adatok feldolgozását végzi**;

Alapfogalmak

adatállomány: az egy nyilvántartásban kezelt adatok összessége

érintett: bármely meghatározott, személyes adat alapján azonosított vagy - közvetlenül vagy közvetve - **azonosítható természetes személy;**

személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat - különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több **fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális** vagy **szociális** azonosságára jellemző ismeret -, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés;

különleges adat: a) a **faji** eredetre, a **nemzetiséghez** tartozásra, a politikai véleményre vagy **pártállásra**, a **vallásos** vagy más **világnézeti** meggyőződésre, az érdek-képviselési szervezeti tagságra, a **szexuális** életre vonatkozó személyes adat, b) az **egészségi** állapotra, a **kóros szenvedélyre** vonatkozó személyes adat, valamint a **bűnügyi** személyes adat;

bűnügyi személyes adat: a büntetőeljárás során vagy azt megelőzően a bűncselekménnyel vagy a büntetőeljárással összefüggésben, a büntetőeljárás lefolytatására, illetve a bűncselekmények felderítésére jogosult szerveknél, továbbá a büntetés-végrehajtás szervezeténél keletkezett, az érintettel kapcsolatba hozható, valamint a **büntetett előéletre vonatkozó személyes adat;**

Alapelvek

Info tv. 4. § (1) Személyes adat kizárólag meghatározott **célből**, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek **minden szakaszában** meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének **tisztességesnek** és **törvényesnek** kell lennie.

(2) Csak olyan **személyes adat** kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához **elengedhetetlen (adatminimalizálás)**, a cél elérésére **alkalmas**. A személyes adat csak a cél megvalósulásához **szükséges mértékben** és **ideig** kezelhető.

(3) A **személyes adat** az adatkezelés során mindaddig **megőrzi e minőségét**, amíg **kapcsolata** az érintettel **helyreállítható**.

(4) Az adatkezelés során biztosítani kell az adatok **pontosságát, teljességét** és - ha az adatkezelés céljára tekintettel szükséges - **naprakészségét**, valamint azt, hogy az érintettet **csak** az adatkezelés céljához **szükséges ideig** lehessen azonosítani.

(5) A személyes adatok kezelését tisztességesnek és törvényesnek kell tekinteni, ha az érintett véleménynyilvánítási szabadságának biztosítása érdekében az érintett véleményét megismerni kívánó személy az érintett lakóhelyén vagy tartózkodási helyén felkeresi, feltéve, hogy az érintett személyes adatait e törvény rendelkezéseinek megfelelően kezelik és a személyes megkeresés nem üzleti célra irányul.

Adatkezelés jogalapja

Az adatkezelő rendelkezzen **megfelelő jogalappal**.

Személyes adat – főszabályként – akkor kezelhető, ha ahhoz az **érintett hozzájárul, vagy** azt **törvény** vagy – törvény felhatalmazása alapján – **helyi önkormányzat rendelete** közérdeken alapuló célból elrendeli.

- **Önkéntes – hozzájáruláson alapuló**

hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok - teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő - kezeléséhez; A hozzájárulás érvényességének **négy alapvető feltétele:**

- az érintett **cselekvőképességgel** rendelkezzen
- megfelelő és előzetes **tájékoztatás**
- **önkéntes**
- határozott és egyértelmű **beleegyezés** - írásbeli hozzájárulás

- **Kötelező adatkezelés:** ha törvény vagy önkormányzati rendelet írja elő
- **Vélelmezett adatkezelés:** a sürgősségi helyzetben és az érintett kérelmére indult eljárásokban, valamint a közszereplés kapcsán végzett adatkezelések.
- **Hozzájárulás beszerzése lehetetlen, vagy aránytalan költség**gel járna, ugyanakkor a személyes adat kezelése az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából, vagy az adatkezelő ill. harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges.
- **Érintett hozzájárulásának visszavonása** esetén se kelljen törölni a személyes adatokat amennyiben az adatkezelő jogi kötelezettségének teljesítése vagy jogos érdekének érvényesítése érdekében erre szükség van.

Érintett jogai

Az **információs önrendelkezési jog** lényegi tartalma, hogy az **érintett érdemi döntést hozhat** személyes adataival kapcsolatban, **felügyelheti** azok kezelését.

- **Tájékoztatáshoz való jog:** az adatalany kérelmére az adatkezelő – legfeljebb 30 napon belül – tájékoztatást ad az érintett általa kezelt, illetve a megbízott adatfeldolgozó által feldolgozott adatairól, azok forrásáról, az adatkezelés céljáról, jogalapjáról, időtartamáról, az adatfeldolgozó nevéről, címéről és az adatkezeléssel összefüggő tevékenységéről.
- **Helyesbítés:** adatelírás, hibás adatbevitel észlelése esetén kezdeményezheti
- **Törléshez való jog:** értelmében az adatalany kérheti az adatkezelőtől, hogy a vele kapcsolatba hozható adatokat tegye felismerhetetlenné oly módon, hogy a helyreállításuk többé már ne legyen lehetséges.
Törlés helyett az adatkezelő **zárolja** a személyes adatot, ha vitatott az adatkezelés jogszerűsége vagy az adatok helyessége.
- **Tiltakozás:** az általa jogellenesnek vélt adatkezelés ellen. Erre akkor nyílik lehetősége, ha az adatkezelés kifejezetten nem az érintett, hanem csak az adatkezelő vagy harmadik személy érdekében áll (tipikusan ilyen tevékenység a közvetlen üzletszerzés, a közvélemény-kutatás és tudományos kutatás).

Információszabadság

közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy **közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett**, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített **információ** vagy **ismeret**, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így **különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre**, annak eredményességére is kiterjedő **értékelésre**, a birtokolt **adatifajokra** és a működést szabályozó **jogszabályokra**, valamint a **gazdálkodásra**, a megkötött **szerződésekre** vonatkozó adat;

közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan (személyes) adat, amelynek **nyilvánosságra hozatalát**, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény **közérdekből elrendeli**;

közfeladatot ellátó szerv, személy: nem jogszabályai kategória, nincs tételes felsorolás, általánosságban: a közigazgatás két ágához, azaz az államigazgatás és az önkormányzati igazgatás körébe tartozó szervek, továbbá a jogszabály által létrehozott, valamint a jogszabályban meghatározott feladatkörrel rendelkező szervek, személyek.

Információszabadság

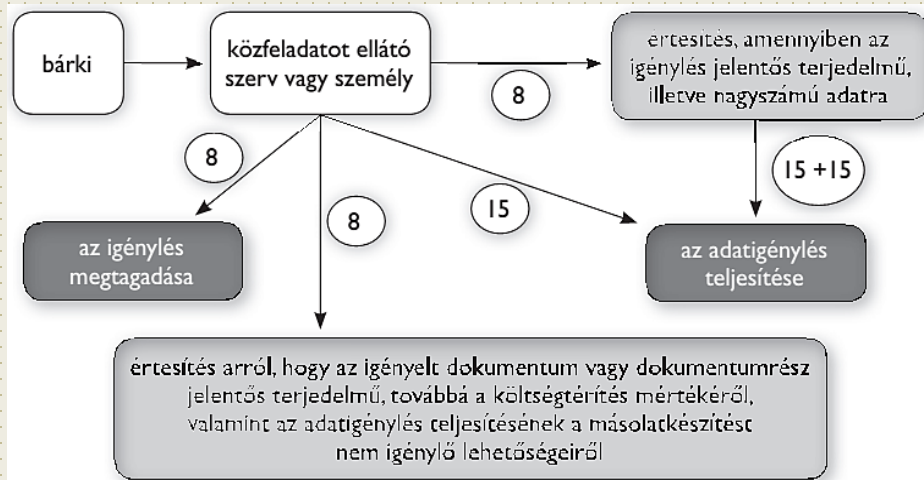

általános tájékoztatási kötelezettség: a (köz)feladatkörükbe tartozó ügyekben – így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan – kötelesek elősegíteni és biztosítani a **közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.**

a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok **megismerésének két módja:**

- **egyedi adatigénylés**

- bárki jogosult szóban, írásban vagy elektronikusúton igényt bejelenteni
- nem köthető személyes érdekeltséghez
- közérthetően
- másolatot kaphat, költségtérítés kérhető
- korlátozható!: i) uniós jogi aktus, külön törvény ii) nem minősül közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatnak iii) szellemi tulajdonhoz fűződő jog iv) titoktartás, minősítés

- **elektronikus közzététel**

- internetes honlap
- általános közzétételi lista

Adatvédelem

2009. évi CLV. törvény a minősített adat védelméről (Matv.)

minősített adat: nemzeti vagy külföldi

nemzeti minősített adat: a minősítéssel védhető közérdekek körébe tartozó, a minősítési jelölést az e törvényben, valamint az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályokban meghatározott **formai követelményeknek megfelelően tartalmazó olyan adat**, amelyről - a megjelenési formájától függetlenül - a **minősítő** a minősítési eljárás során **megállapította**, hogy az **érvényességi időn belüli nyilvánosságra hozatala, jogosulatlan megszerzése, módosítása vagy felhasználása, illetéktelen személy részére hozzáférhetővé, valamint az arra jogosult részére hozzáférhetetlenné tétele a minősítéssel védhető közérdekek közül bármelyiket közvetlenül sérti vagy veszélyezteti (a továbbiakban együtt: károsítja), és tartalmára tekintettel annak nyilvánosságát és megismerhetőségét a minősítés keretében korlátozza;**

külföldi minősített adat: az **Európai Unió** valamennyi intézménye és szerve, továbbá az Európai Unió képviseletében eljáró tagállam, a külföldi részes fél vagy **nemzetközi szervezet** (pl. NATO) által készített és törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés vagy megállapodás alapján átadott olyan adat, amelyhez történő hozzáférést az Európai Unió intézményei és szervei, az Európai Unió képviseletében eljáró tagállam, más állam vagy külföldi részes fél, illetve nemzetközi szervezet **minősítés keretében korlátozza;**

minősítő: feladat- és hatáskörében minősítésre jogosult személy;

felhasználó: az a személy, **akinek** állami vagy közfeladat végrehajtása céljából a felhasználói engedély kiadására jogosult **vezető** a minősített adatra vonatkozóan a **felhasználói engedélyben rendelkezési jogosultságokat biztosít;**

Adatvédelem

Alapelvek

- **szükségesség és arányosság elve:** a közérdekű adat nyilvánosságához fűződő jogot minősítéssel korlátozni csak az e törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, a védelemhez szükséges minősítési szinttel és a feltétlenül szükséges ideig lehet
- **szükséges ismeret elve:** minősített adatot csak az ismerhet meg, akinek az állami vagy közfeladata ellátásához feltétlenül szükséges
- **bizalmasság elve:** minősített adat illetéktelen személy számára nem válhat hozzáférhetővé vagy megismerhetővé
- **sérthetetlenség elve:** a minősített adatot kizárólag az arra jogosult személy módosíthatja vagy semmisítheti meg
- **rendelkezésre állás elve:** annak biztosítása, hogy a minősített adat az arra jogosult személy számára szükség szerint elérhető és felhasználható legyen

A minősítés négy szintje:

szint	ha a közérdeket...	védelmi idő
„Szigorúan titkos!”	rendkívül súlyosan károsítaná	legfeljebb 30 év
„Titkos!”	súlyosan károsítaná	legfeljebb 30 év
„Bizalmas!”	károsítaná	legfeljebb 10 év
„Korlátozott terjesztésű!”	hátrányosan érintené	legfeljebb 10 év

Nyilvántartás

Nyilvántartások

- elengedhetetlen az állampolgárokra vonatkozó személyes adatok nyilvántartása és az adatokhoz való hozzáférés biztosítása
- ma már elektronikus formában
- a személyes adatokat tartalmazó nyilvántartásokról törvényben kell rendelkezni

Állami alapnyilvántartások

a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEK KH) kezeli

- **személyi adat- és lakcímnyilvántartás:** alapvető **személyi**, **lakcím** és **értesítési cím** adatokat tartalmazza, amelyek a polgárok egymás közötti jogviszonyaiban **személyazonosságuk** igazolásához, továbbá a közigazgatási és igazságszolgáltatási szervek, a helyi önkormányzatok, valamint más természetes és jogi személyek, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek törvényen alapuló adatigényeinek kielégítéséhez szükségesek → a **polgárok** – ha törvény másként nem rendelkezik (pl. kötelező adatkezelés) – **jogosultak megtiltania** róluk nyilvántartott adatok kiadását
- **közúti közlekedési nyilvántartás:** a **tulajdon védelméhez**, a közúti közlekedés **biztonságának** elősegítéséhez és a **hatósági okmányok közhitelességének** biztosításához fűződő egyéni és közérdek érvényesítéséhez szükségesek
- **bűnügyi nyilvántartási rendszer:** a **személyazonosító adatok**, **fényképek** nyilvántartásából, valamint a **bűnügyi nyilvántartásokból** áll. Kérelemre **hatósági erkölcsi bizonyítványt** állít ki, amely annak hitelt érdemlő igazolására szolgál, hogy a kérelmező: a kérelemben megjelölt törvényben meghatározott feltételeknek megfelel; büntetlen előéletű; nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt; nem áll foglalkozástól eltiltás hatálya alatt; vagy mely foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll.

Ügyvitel

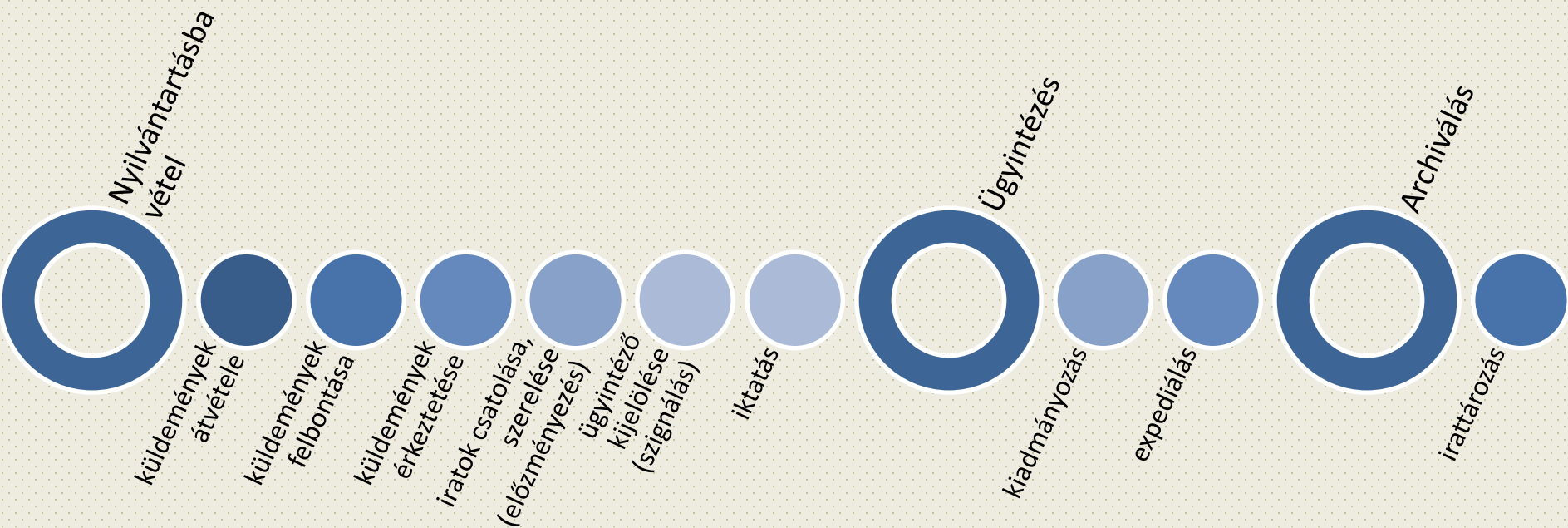

Iratkezelés

Olyan szabályok és olyan folyamatok, amelyek a **beérkező iratok** keletkezését, érkezését, átvételét, nyilvántartását, továbbításának menetét **biztonságosan** rendezik, annak érdekében, hogy az iratok útja nyomon követhető, holléte pontosan megállapítható, **vizszakereshető** és épségben **megőrizhető** legyen.

Az iratkezelésnek **nincs egységes kódexe**.

Kiadmány: a jóváhagyás után letisztázott és a kiadmányozásra jogosult részéről hiteles aláírással (vagy elektronikus aláírással) ellátott, lepecsételt irat.

Expediálás: az irat kézbesítésének előkészítése, a küldemény címzettjének, adathordozójának, fajtájának, a kézbesítés módjának és időpontjának meghatározása.

Köszönöm a figyelemet!

